

ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСФОРМАЦІЮ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА КОМПЕТЕНТНІСНІ ЗАСАДИ

**Олександра Савченко, д.пед.н., проф.,
академік НАПН України**

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Метою дослідження є науковий коментар щодо законодавчо-нормативних орієнтирів початкової освіти, які визначають її трансформацію на компетентнісні засади.

У 2018 р. затверджено новий Державний стандарт початкової освіти, де закладено законодавчу базу для функціонування початкової освіти на компетентнісних засадах. У Стандарті враховано кращий вітчизняний досвід і зарубіжний досвід реалізації компетентнісної ідеї у навчальному процесі.

Державним стандартом визначено мету, завдання і результати на цьому рівні освіти. Важливим є синхронізація бачення феномена «компетентність» із Законом України «Про освіту» (2017), яка трактується як динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Упровадження нової освітньої термінології для позначення результатів освіти відображає зміну мети освіти, яка є діяльнісно-орієнтованою. Це обумовлює необхідність переосмислення практики добору змісту, забезпечення його гармонізації з життєвими потребами дітей, узгодження складності та обсягу навчального матеріалу з прогнозованими результатами.

Державний стандарт початкової освіти конкретизує зміст компетентностей, проголошених у Законі «Про освіту», з урахуванням конкретних завдань цього рівня освіти. У Стандарті ключові та предметні компетентності визначено як результати навчання. Серед результатів зазначено нові — формування медіа грамотності молодших школярів, розвиток соціальних умінь і навичок, наскрізних умінь.

Відповідно до Стандарту початкової освіти розроблено варіативні типові програми початкової освіти для 1–2 та 3–4 класів (затверджені Колегією МОН України у 2018 р.), за якими молодші школярі вже завершили перший цикл навчання.

Отже, чинні законодавчо-нормативні документи — Закон України «Про освіту», Державний стандарт початкової освіти, Типові освітні програми початкової освіти ґрунтуються на нових концептуальних і законодавчо-нормативних засадах. Такий підхід відкриває перспективи для національної освіти формувати молодих особистостей, здатних успішно жити, працювати, розвиватися у стрімкому та відкритому світі XXI століття.

Ключові слова: діяльнісний, законодавчо-нормативні орієнтири, компетентнісна освіта, результативний підхід, початкова школа